
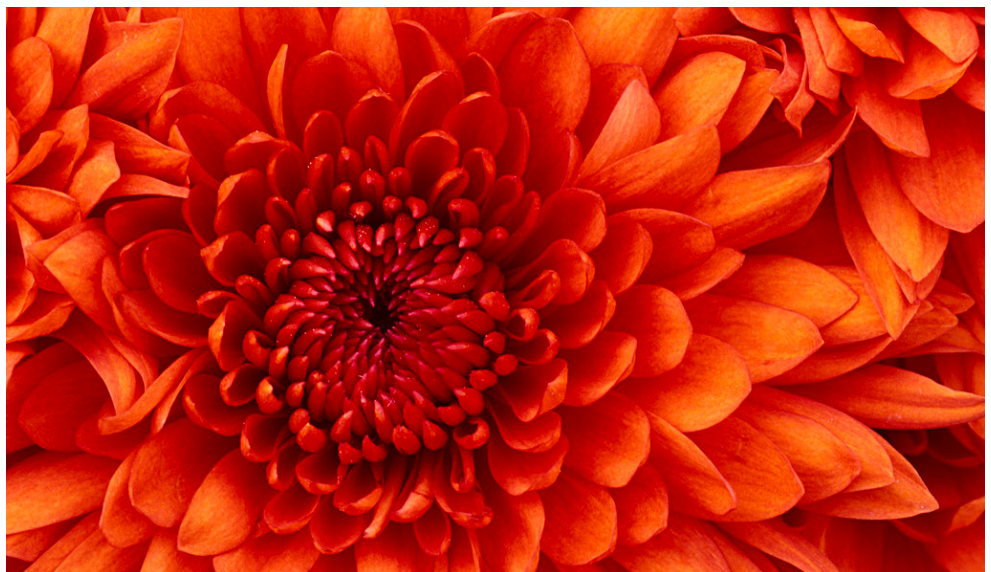
Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2010

Hudiksvalls kommun

*Pär Månsson
Robert Heed*

April 2011

2011-04-18

Pär Månsson
Kundansvarig

Robert Heed
Projektledare

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Revisionsfråga och metod	3
3	Granskningsresultat	5
3.1	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1	Förvaltningsberättelse	5
3.1.1.1	Översikt över utvecklingen av verksamheten	5
3.1.1.2	Investeringsredovisning	7
3.1.1.3	Driftredovisning	7
3.1.2	Balanskrav	8
3.1.3	God ekonomisk hushållning	9
3.1.3.1	Finansiella mål	9
3.1.3.2	Mål för verksamheten	10
3.1.4	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	10
3.2	Rättvisande räkenskaper	11
3.2.1	Resultaträkning	11
3.2.2	Balansräkning	12
3.2.3	Kassaflödesanalys	13
3.2.4	Sammanställd redovisning	13
3.2.5	Tilläggsupplysningar	14

1 Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de finansiella mål om god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Kommunens ekonomiska läge

Årets resultat för koncernen uppgår till 25,8 Mkr och för kommunen 21,7 Mkr. Resultatutfallet för kommunen 2010 är en försämring med 12,8 Mkr jämfört med föregående år. Resultatet enligt balanskravet uppgår enligt årsredovisningen till 17,1 Mkr.

I årsredovisningen lyfts speciellt 7 faktorer som påverkar årets resultat:

1. Äldreomsorg, omstruktureringen på plats +8 Mkr
2. Extrema vintrar med snöröjning och energiförbrukning -23 Mkr
3. Vård och behandling av barn, ungdom och vuxna -15 Mkr
4. Gymnasiet, interkommunal verksamhet -4 Mkr
5. Lägre avtalsenliga avgifter för grupplivförsäkring mm +12 Mkr
6. Bättre avräkning på skatteintäkter +25 Mkr
7. Realiserade kursvinster +23 Mkr

Totalt redovisar nämnderna ett underskott om -25,2 Mkr (+32,7 Mkr) där sex av åtta nämnder redovisar överskott. De sex nämnderna med överskott redovisar ett sammanlagt överskott om 14,7 Mkr, medan tekniska nämnden samt social- och fritidsnämnden redovisar ett underskott om totalt -39,8 Mkr.

God ekonomisk hushållning

Vi bedömer att de finansiella målen uppnås i och med resultat- och ställning 2010.

I årsredovisningen redovisas de finansiella målen för perioden 2010 – 2012. Målen omfattar skattesats, årets resultat, investeringar, finansiella tillgångar och upplåning.

Kommunens styrmodell

Kommunens styrmodell utgår från ett antal övergripande grundläggande värden som sammanfattas i kommunens nyckelord. För att förtydliga mål och uppdrag samt koppla detta till ekonomin tecknas årliga åtaganden mellan nivåerna i organisationen. Åtagandena anger vad som ska åstadkommas inom budgeten och

omfattar både verksamheternas kvantitet och kvalitet. Nämndernas årliga åtaganden följs upp och redovisas i delårsbokslut och årsbokslut. Områden att förstärka i redovisningen är främst den kvalitativa uppföljningen av åtaganden. Utifrån redovisningen i årsredovisningen är det svårt för fullmäktige att bilda sig en objektiv uppfattning om åtagandena har uppnåtts eller ej. En viktig del är att utveckla metoder för verifierbarhet och mätbarhet.

Ett tydligare samband mellan de av fullmäktige fastställda grundläggande värdena, nämndernas åtaganden och de finansiella målen skulle öka förståelsen för hur kommunen stödjer god ekonomisk hushållning.

Nämndernas och kommunstyrelsens verksamhetsberättelser

Nämnderna redovisar utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Som tidigare nämnts kan uppföljning och redovisningen av de kvalitativa åtagandena förbättras avseende verifierbarhet och mätbarhet.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

3 Granskningsresultat

3.1 Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1 Förvaltningsberättelse

3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. I förvaltningsberättelsens avsnitt Ekonomi, beskrivs utifrån samhällsekonomiska förutsättningar, utveckling av priser, räntor och löner. Vidare sker en redovisning av de finansiella målen, en ekonomisk analys som förutom finansiella nyckeltal beskriver den ekonomiska utvecklingen hos företagen i kommunkoncernen. Den finansiella analysen innehåller även uppgifter om pensionsmedelsförvaltningen.

Händelser av väsentlig betydelse

Av förvaltningsberättelsen framgår väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Detta sker dels i avsnittet Ekonomi och dels i styrelsens och nämndernas beskrivningar av sin verksamhet.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, dvs frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt omfattar den personalekonomiska redovisningen en beskrivning och analys av utvecklingen av antalet medarbetare, sjukfrånvaron och arbetsmiljön.

Gemensam förvaltningsberättelse

Enligt RKR 8.2 ska kommunens samlade verksamhet redovisas i en gemensam förvaltningsberättelse. Utöver detta ska särskilda upplysningar lämnas om koncernföretagen och förehavanden mellan kommunen och företagen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en kort beskrivning av företagen i kommunkoncernen för 2010. Sedan återfinns en bild över kommunens samlade verksamhet, som inkluderar kommunkoncernen och uppdragsföretagen. Utöver detta finns separata redogörelser för de kommunala företagen. Redogörelsen kring kommunens samlade verksamhet kan med fördel utvecklas ytterligare.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser. Redovisningen bör utvecklas med en specifikation över åtaganden och placeringar. Pensionsskuld och ansvarsförbindelse som utgör kommunens totala pensionsåtagande uppgick till 908 Mkr. Kommunen har placerat medel för utbetalning av kommande pensioner som motsvarar 32% av åtagandet.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Fullmäktige ska anta övergripande verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Detta får anses ske genom kommunens styrmodell med grundläggande värden och åtaganden. Vi vill i likhet med tidigare år peka på att ett tydligare samband mellan de av kommunfullmäktige fastställda grundläggande värdena, finansiella mål och åtaganden skulle öka förståelsen hur kommunen stödjer god ekonomisk hushållning.

Kommunens styrmodell utgår från ett antal övergripande grundläggande värden som sammanfattas i kommunens nyckelord. Dessa är; solidaritet, jämlikhet, god folkhälsa, ekonomisk och ekologisk hållbarhet, närhet och öppenhet.

För att förtydliga mål och uppdrag samt koppla detta till ekonomin tecknas årliga åtaganden mellan nivåerna i organisationen. Åtagandena anger vad som ska åstadkommas inom budgeten och omfattar både verksamheternas kvantitet och kvalitet. Nämndernas årliga åtaganden följs upp och redovisas i delårsbokslut och årsbokslut. Redovisningen av de kvalitativa åtagandena sker enligt en likartad struktur i styrelsens- och nämndernas redogörelser (se tabell nedan för styrelsens och respektive nämnds bedömning). Det är positivt att en uppföljning redovisas i årsredovisningen. Områden att förstärka är främst den kvalitativa uppföljningen av åtaganden. Utifrån redovisningen är det svårt för fullmäktige att bilda sig en objektiv uppfattning om åtagandena har uppnåtts eller ej. En viktig del är att utveckla metoder för verifierbarhet och mätbarhet. Ett exempel kan vara att ytterligare utforma indikatorer och nyckeltal för detta.

Kommunstyrelsens och nämndernas bedömning av måluppfyllelse – kvalitativa åtaganden

Nämnd	Inte alls	I liten omfattning	Till stor del	Helt
Byggnadsnämnd				3
Kommunstyrelsen			4	2
Lärande- och kulturnämnd		1	3	5
Norrhälsinge Miljö- och Räddningsnämnd			3	4
Omsorgsnämnd		2	8	1
Svågadalsnämnd			9	
Social- och fritidsnämnd		1	4	
Teknisk nämnd			5	4
Summa		4	36	19
Procent, inom parentes föreg år	0% (2%)	8% (5%)	60% (57%)	32% (36%)

I förvaltningsberättelsen ingår ett avsnitt som beskriver kommunens miljöarbete. En uppföljning redovisas av måluppfyllelsen för 44 lokala miljömål. Femton av miljömålen bedöms som klara eller att de kommer att uppfyllas inom utsatt tid. Tretton av målen bedöms uppnås under förutsättning att ytterligare åtgärder sätts in medan sexton mål inte är uppnådda trots att målåret är passerat.

Arbetet med folkhälsa redovisas i ett separat avsnitt.

3.1.1.2 Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Kommunens nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 143,1 Mkr, förra årets nettoinvesteringar uppgick till 72,7 Mkr. Budgeterade investeringar uppgick till 131,1 Mkr. De största investeringarna är inom förskola och skola om 33 Mkr och inom verksamheten gator, park och lokaler om 29 Mkr. I investeringsredovisningen görs en uppföljning av investeringar per nämnd mot budget samt mot bokslut 2009. Vidare sker en samlad redovisning av större investeringsprojekt som sträcker sig över flera år. Denna redovisning kan gärna kompletteras med en bedömning av projektens totala investeringsbelopp.

Utöver investeringsredovisningen finns även ett avsnitt i den finansiella analysen som redogör för investeringsverksamheten.

I avsnittet redovisningsprinciper redogörs det för att materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningskostnad minskad med eventuella investeringsbidrag. Enligt RKR:s rekommendation 18 "Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar" framgår att investeringsbidrag ska bokföras som en skuld och intäktsföras successivt i takt med objektets nyttjandeperiod.

3.1.1.3 Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budget och utfall för 2010 samt budgetavvikelse (där plus anger lägre nettokostnader och minus anger högre nettokostnader i jämförelse mot budget) redovisas i tabellen nedan:

Driftsredovisning, Mkr	Budget		
	2010, netto	Utfallet 2010, netto	Budgetavvikelse
Byggnadsnämnd	4,9	4,3	0,6
Kommunstyrelse	99,4	96,2	3,2
Lärande- och kulturnämnd	797,5	795,4	2,1
Norrhälsinge miljö/räddningsnämnd	31,5	30,1	1,4
Omsorgsnämnden	546,5	539,2	7,3
Revision	1,3	1,3	0,0
Social- och fritidsnämnd	151,7	160,4	-8,7
Svågadalsnämnd	11,2	11,2	0,0
Teknisk nämnd	79,7	110,8	-31,1
Nämndernas nettokostnad	1 723,6	1 748,8	-25,2

Kommunstyrelsens och nämndernas nettokostnad uppgick till 1 749 Mkr att jämföra med en budgeterad nettokostnad på 1 723 Mkr. Totalt redovisar nämnderna ett underskott om -25,2 Mkr (att jämföra med överskottet för 2009 om +32,7 Mkr). Sex av åtta nämnder redovisar överskott. De sex nämnderna med överskott redovisar ett överskott om 14,6 Mkr, medan tekniska nämnden samt social- och fritidsnämnden redovisar ett underskott om totalt -39,8 Mkr.

I respektive nämnds årsredogörelse kommenteras årets resultat. Underskottet för tekniska nämnden om -31,1 Mkr förklaras i huvudsak av den kalla och nederbördsrika vintern som medfört höga kostnader för snöröjning samt energikostnader. För social- och fritidsnämnden förklaras underskottet främst av ökade kostnaderna för vård- och behandlingsinsatser.

Omsorgsnämnden är den nämnd som redovisar den största positiva budgetavvikelsen, vilket i nämndens verksamhetsberättelse förklaras med lägre kostnader för arbetsgivaravgifter.

3.1.2 Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning av att balanskravet har uppfyllts för 2010.

I enlighet med reglerna kring balanskravet, ska tidigare års eventuellt negativa resultat regleras och återställas under de närmast följande tre åren. Av årsredovisningen framgår att det inte finns några kvarstående underskott enligt balanskravets regler att återställa.

I förvaltningsberättelsen återfinns kommentar kring balanskravet och i not till eget kapital och årets resultat finns det balanskravsmässiga resultatet, det vill säga resultatet efter de justeringar som görs av årets resultat enligt resultaträkningen. Enligt reglerna ska justering göras för samtliga realisationsvinster samt eventuella justeringar av poster utifrån synnerliga skäl. Synnerliga skäl kan vara större omstruktureringskostnader samt orealiserade förluster på värdepapper.

Enligt utredningen uppgår årets resultat enligt balanskravet till +17,1 Mkr, vilket motsvarar årets resultat justerat med realisationsvinster från fastighetsförsäljningar om 4,6 Mkr.

3.1.3 God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att de finansiella målen uppnås i och med resultat- och ställning 2010.

I årsredovisningen redovisas de finansiella målen för perioden 2010 – 2012. Målen omfattar skattesats, årets resultat, investeringar, finansiella tillgångar och upplåning.

3.1.3.1 Finansiella mål

En avstämning mot kommunens finansiella mål redovisas i nedanstående bild:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige	Utfall 2010	Måluppfyllelse
Skattesats Skattesatsen hålls oförändrad 21:65 kr	Skattesatsen är oförändrad	Målet uppnås
Årets resultat För budgetperioden ska resultatet uppgå till minst 3 Mkr. Det långsiktiga målet är att resultatet årligen ska motsvara minst 1% av skatter samt statsbidrag/utjämning före finansnetto, dvs 17 Mkr.	Årets resultat 2010: 21,7 Mkr Resultatet före finansnetto uppgår till -8,1 Mkr.	Målet uppnås
Investeringar Investeringsramen för perioden är 228 Mkr för den skattefinansierade verksamheten och 36 Mkr för den taxefinansierade va/renhållningsverksamheten.	Årets investeringar uppgick till 143 Mkr, (varav taxefinansierade 30 Mkr). För åren 2011-2012 planeras investeringar på 168 Mkr (24 Mkr). Sammanlagt för perioden 311 Mkr (54 Mkr) vilket innebär att investeringarna överstiger ramen på 228 Mkr.	Investeringarna för perioden 2010-2012 kan överstiga ramen om 228 Mkr

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige	Utfall 2010	Måluppfyllelse
Finansiella tillgångar Pensionsplaceringarna ska årligen värdesäkras genom att den realiserade avkastningen återinvesteras till ett belopp som motsvarar inflationen.	Återinvestering i pensionsplaceringar har skett med 16 Mkr.	<i>Målet uppnås</i>
Upplåning Ingen upplåning planeras för den skattefinansierade verksamheten. För taxefinansierad verksamhet kan låneskulden ökas inom en årlig ram på 5 Mkr.	Kommunens låneskuld är oförändrad i jämförelse med föregående år för den skattefinansierade verksamheten medan den ökat med 5 mkr för taxefinansierad verksamhet.	<i>Målet uppnås</i>

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt kring de finansiella målen och sedan finns ett separat avsnitt som redogör för kommunens finansiella mål. Redogörelsen bör utvecklas med en avstämning av de finansiella målen genom att visa utfallet av respektive mål och en bedömning kring måluppfyllelsen.

3.1.3.2 Mål för verksamheten

Verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning har inte specifikt fastställts av fullmäktige. Kommunens styrmodell bygger på åtaganden från fullmäktige som följs upp i delårsbokslut och årsbokslut. Se kommentarer under avsnitt 3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten.

3.1.4 Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag, samt att fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Nämnderna redovisar utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Som tidigare nämnts kan uppföljning och redovisningen av de kvalitativa åtagandena förbättras avseende verifierbarhet och mätbarhet.

3.2 Rättvisande räkenskaper

3.2.1 Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen i allt väsentligt uppfyller KRL:s krav och i övrigt i är upprättad i enlighet med god redovisningssed. Vi bedömer vidare att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Utifrån stickprov bedömer vi att intäkter och kostnader i allt väsentligt är periodiserade så att redovisningen ger en rättvisande bild av resultatet. De avvikelser som noterats anges nedan under rubriken balansräkning.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år:

Resultaträkning, Mkr	Utfall 2010	Utfall 2009	Förändring Mkr	Förändring %
Verksamhetens intäkter	488,7	482,3	6,4	1%
Verksamhetens kostnader	-2 124,1	-2 028,3	-95,8	5%
Avskrivningar	-84,6	-78,6	-6,0	8%
Verksamhetens nettokostnader	-1 720,0	-1 624,6	-95,4	6%
Skatteintäkter	1 305,6	1 299,7	5,9	0%
Generella statsbidrag och utjämning	406,3	354,1	52,2	15%
Finansiella intäkter	34,9	10,4	24,5	236%
Finansiella kostnader	-5,1	-5,1	0,0	0%
Resultat före extraordinära poster	21,7	34,5	-12,8	-37%
Extra ordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	
Extra ordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	
Årets resultat	21,7	34,5	-12,8	

Årets resultat uppgår till 21,7 Mkr. Resultatet för 2009 uppgick till 34,5 Mkr, vilket gör att resultatutfallet för 2010 är en försämring med 12,8 Mkr jämfört med föregående år. Det redovisade resultatet är ett överskott gentemot den beslutade budgeten (10,2 Mkr) om 11,5 Mkr.

Förändringarna i jämförelse med föregående år kan framförallt förklaras av:

- Verksamheternas nettokostnader har ökat med 95,4 Mkr. Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader uppgår till 6% (0%).
- Skatteintäkter har ökat med 5,9 Mkr och generella statsbidrag och utjämning har ökat med 52,2 Mkr. Den totala ökningen om 58,1 Mkr motsvarar 3,5% (1,9%). I ökningen ingår för 2010 konjunkturstöd om 35,9 Mkr samt ökade intäkter för fastighetsavgift om 12,8 Mkr.
- De finansiella intäkterna har ökat med 24,5 Mkr, beroende av att det har gjorts omplaceringar av värdepapper.
- Även för 2010 beslutade AFA att ingen avgift skulle erläggas för vissa delar av avtalsförsäkringarna. Detta medförde att kommunen fick 4,3 Mkr i minskade kostnader.

3.2.2 Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Efter genomförd granskning kan följande synpunkter och kommentarer nämnas:

Tillgångar:

- I granskningen har kontroll genomförts om inköp av maskiner och inventarier klassificerats riktigt, dvs om en kostnad ska bokföras som en driftkostnad eller om den ska aktiveras och resultatet endast belastas med avskrivningskostnad. I likhet med tidigare år har det konstaterats att det finns vissa tveksamheter i klassificeringarna.
Vi ser positivt på att man under 2010 gjort en översyn av principerna för investeringar.
- I anläggningsreskontran redovisas samtliga inköp av inventarier i klump utifrån respektive investeringsprojekt. Detta medför svårigheter att kunna genomföra en inventering för att säkerställa existensen i upptagna tillgångar.

Skulder:

- Under hösten har kommunen bytt pensionsadministratör. Eftersom detta genomfördes sent under året har inte den nya administratören haft möjlighet att ta fram en aktuell skuld över pensionsåtagandet per sista december. Den beräknade skulden i bokslutet bygger istället på en tidigare lämnad prognos, vilket medför att det kan finnas viss osäkerhet i redovisade uppgifter.
- Avsättning har gjorts för återställning av deponier under 2007 och 2008 med 3 Mkr årligen. Under 2009 och 2010 har ingen avsättning gjorts. Principen har varit att avsättning gjorts i mån av utrymme. Principen bör ses över.
- Anläggningsavgifter för VA redovisas som en förutbetalad intäkt i enlighet med gällande principer. Intäktsföringen av dessa ska ske under objektets livstid. Idag sker återföringen under 10 år, vilket inte motsvarar objektets livstid. En översyn ska göras under 2011.
- Under året har kommunen bytt personalsystem och ändrat princip för redovisning av semesterlöneskuld, så att förändringarna påverkar resultatet löpande under året.

3.2.3 Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar.

Vi bedömer vidare att noter i huvudsak finns i tillräcklig omfattning, men kopplingen mellan summan i noten och beloppet i kassaflödesanalysen kan göras tydligare.

Överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen kan med fördel kompletteras med ett avsnitt som beskriver vad man kan utläsa ur kassaflödesanalysen och förklaring till de största förändringarna under året.

3.2.4 Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Vid eliminering av koncerninterna resultat- och balansposter har bolagens redovisning utgjort grunden. Vi bedömer att elimineringarna i allt väsentligt är riktiga.

Redovisade uppgifter för koncernen 2009 har ändrats i jämförelse med bokslut 2009. Detta beror av att den sammanställda redovisningen till delar bygger på preliminära bokslut från koncernföretagen. Detta framgår av redovisningsprinciperna. En översyn bör göras av rapporteringsrutinerna, så att bolagens tidplaner i möjligaste mån anpassas till kommunens bokslutsarbete.

Det koncernmässiga resultatet kan härledas enligt följande (belopp Mkr):

Hudiksvalls kommun	21,7
Fastighets AB Glysis	5,1
Fiberstaden AB (80%)	0,2
Forsså Gruppen AB	-1,1
Glysisvallen AB (50%)	0,3
AB Hudiksvallsbostäder	4,8
HNA	0,2
Stiftelsen Hälsinglands Museum (60%)	0,0
Koncernmässiga justeringar	-5,4
Årets resultat	25,8

3.2.5 Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

I årsredovisningen ska det lämnas tilläggsupplysningar i enlighet med KRL:s krav och i övrigt i enlighet med god redovisningssed. Detta för att de som tar del av årsredovisningen ska få den information som behövs för att förstå innehållet på ett korrekt sätt.

Vilka krav som ställs på tilläggsinformation återfinns bland annat i rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning. Det framkommer även i KRL 1:3 att i de fall kommunens redovisningsprinciper avviker från god redovisningssed ska upplysning om detta och skälen för avvikelsen framgå av årsredovisningen.

I årsredovisningen återfinns ett separat avsnitt om redovisningsprinciper. Utöver detta lämnas tilläggsinformation i noterna till räkenskaperna samt i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer att tilläggsupplysningar i årsredovisningen kan utvecklas ytterligare för att på ett mer heltäckande sätt uppfylla de krav som ställs i KRL, rekommendationer från RKR samt god redovisningssed i övrigt. Ett bra stöd i denna utveckling är RKR:s skrift "Utformning av tilläggsupplysningar 2010 – vägledning och exempel".